

ע"מ 51294-10-19 מ

סוג עניין: הסדרת עיסוק

בבית המשפט המחוזי בירושלים

בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

מרדכי (מוטי) ברנס ת.ז. 053334132

כתובת בית - לשם 16 מבשרת ציון

דואר- ת.ד. 171 בית זית 90815 דוא"ל k9@013.net

נייד 050-9009700 בית 02-5332718 פקס 03-5423554

העותר וגם מורה הדרך, בעצמו

נ ג ד

משרד התיירות

באמצעות פרקליטות המדינה מחוז ירושלים

המשיב

עתירה נגד החלטת המשיב לא להכיר בהשתלמות של מוזיאון ישראל ואגודת אשכול (להלן "השתלמות אשכול") כהשתלמות ע"פ סעיף 14 לתקנות שירותי תיירות (מורי דרך),

התשכ"ז-1967

" לא יחודש רישיונו של מורה-דרך אלא אם השתתף בקורסים להשתלמות שנקבעו על ידי הממונה ושהודעה עליהם נשלחה אליו בדואר רשום. "

(להלן "התקנה")

תוכן עניינים ורשימת נספחים בעמ' 9

I עניינה של העתירה

1. זוהי עתירה נגד החלטת המשיב מתאריך 4.9.2019 (להלן "ההחלטה"), מצ"ב **עת/1**, לא להיענות בחיוב לבקשת העותר, בתפקידו כיו"ר אגודת אשכול, מצ"ב הבקשה מסומן **עת/2**, להכיר בהשתלמות אשכול כהשתלמות ע"פ התקנה.
 2. עיקר השתלמות אשכול מועברת ע"י מוזיאון ישראל שעורך השתלמויות במתכונת דומה מאוד עבור המשיב, ואז הן כן נחשבות כהשתלמות ע"פ התקנה. אך בהשתלמות זו יש תוספת הקשורה לנושא נוהל רכב אשכול ובטיחות בהפעלת רכב אשכול ע"י מורי דרך שהעותר בתפקידו כיו"ר אגודת אשכול יעביר, וכפי שכבר עשה בעבר.
 3. המשיב סירב להיענות לבקשתו של העותר למרות חיוניות השתלמות רכב אשכול לעניין הנוהל החדש שהוציא המשיב עצמו, ולאור עשרות רבות של פניות שמקבל העותר כיו"ר אגודת אשכול כדי להסביר למורי דרך המעוניינים לרכוש רכב אשכול בהטבת מס בפעם הראשונה, ובמיוחד את ההשלכות הכלכליות הנוספות בהקשר למכס, מס הכנסה ומע"מ. ולמרות חיוניות ההשתלמות לטובת נושא הבטיחות בדרכים בנהיגת רכב אשכול עם תיירים.
 4. העותר ביקש גם בעבר מהממונה על ההשתלמויות לבצע השתלמות רכב אשכול אך בקשתו נפסלה על הסף ע"י הממונה על ההשתלמויות ללא מתן כל סיבה או הסבר, ולכן חשב העותר כי המשיב ייעתר לבקשתו אם הוא ייכנס תחת כנפיו של גוף מורשה שמבצע השתלמויות עבור המשיב כמו מוזיאון ישראל.
 5. עניין זה עלה לדיון ע"י העותר בוועדת הכלכלה של הכנסת בתאריך 24.12.2018, בעת הכנת הצעת חוק שירותי תיירות, התשע"ח-2018, בסעיף 8 רישוי והשתלמויות מורי דרך. **וועדת הכלכלה של הכנסת קיבלה את הערותיו ובקשתו של העותר בעניין, וקבעה כי יש לשנות את הצעת החוק כך שהמשיב יהיה חייב לכבד גורמים אחרים להעביר השתלמויות ובכלל זה מוזיאונים בכלל ומוזיאון ישראל בפרט ועוד ועוד שכן הוא לא יכול להתנהג ולפעול כמונופול על הידע בתחום!** להלן הצעת החוק שאושרה ע"י ועדת הכלכלה של הכנסת והיועמ"ש שלה, שמהווה גם פרשנות סבירה למצב החוקי היום. סעיף 8 להצעת החוק כפי שאושרה כדיון בוועדת הכלכלה של הכנסת, ההצעה טרם הגיעה לכנסת להצבעה שנייה ושלישית בגלל המצב הפוליטי בישראל. -
- ” מורה דרך ישתתף, בהשתלמויות שיערוך הממונה או השתלמות שאישר הממונה ונערכה על ידי גוף שקבע השר, לפי תנאים שיקבע; בתקנות לפי סעיף זה רשאי השר לקבוע בין היתר הוראות בנושא תוכן ההשתלמויות ומועדיהן. ”**
6. הצעת החוק ברורה לכל ומוכיחה כי המשיב חייב לכבד מוסדות וארגונים, שחלקם טובים ממנו, בהעברת השתלמויות מורי דרך.
 7. לציון שכבוד שר התיירות לא נכח בדיון, שכן עניינים אלו, ולמרות שנמצאים בתחום סמכותו, הרי הם עניינים מקצועיים שהשר בפועל לא מתערב בהם, ומי שמטפל בהם הם הפקידים אצל המשיב כמו מר פיני שני שנתן את ההחלטה כממונה ע"פ ההגדרות של חוק שירותי תיירות.

II סמכותו של בית המשפט הנכבד

8. סמכותו של בית המשפט ע"פ חוק בתי משפט מנהליים, תש"ס-2000

א. ע"פ סעיף 2 לחוק בתי "הגדרות" "החלטה של רשות" – החלטה של רשות במילוי תפקיד ציבורי על פי דין, לרבות העדר החלטה וכן מעשה או מחדל. "

ב. ע"פ סעיף 5 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, תש"ס-2000 "בית משפט לעניינים מנהליים ידון באלה - " (1) עתירה נגד החלטה של רשות או של גוף המנוי בתוספת הראשונה בעניין המנוי בתוספת הראשונה ..."

ג. ע"פ סעיף 9 בתוספת הראשונה " **תיירות – עניני שירותי תיירות** לפי חוק שירותי תיירות, תשל"ו-1976 "

III הסעד המבוקש

9. העותר מבקש מבית המשפט הנכבד

א. להורות על ביטול החלטת המשיב .

ב. להורות למשיב לכבד את הבקשה מהסיבות המפורטות בעתירה זו.

ג. לחילופין להורות למשיב לשקול מחדש את החלטתו ולהתייחס לדיון, להמלצות ולהחלטת ועדת הכלכלה של הכנסת מתאריך 24.12.2018 תוך 30 ימים.

IV רקע ועובדות נוספות הנדרשות לעניין

10. מיצוי הליכים - העותר ביצע מיצוי הליכים ככל יכולתו ומסר בדוא"ל העתק מעתירה זו למשיב ואף ביקש ממנו לתקן את תשובתו וייתן נימוקים אך ללא הואיל.
11. המשיב באמצעות האחראית להכשרה והשתלמויות מורי דרך מפעילים כ- 200 השתלמויות בשנה. שמהן כל מורה דרך חייב לעשות השתלמות אחת בשנה לפחות לצורך הארכת רישיון מורה דרך. דהיינו, מורה דרך שלא עושה השתלמות אחת בשנה מתוך בחירה של 200 השתלמויות לא זכאי לחידוש רישיון מורה הדרך שלו, ואינו יכול לעבוד בעיסוקו כמורה דרך.
12. אף אחת מן ההשתלמויות אינה חיונית למורי הדרך, דהיינו, אין חולק על כך שאין אפילו השתלמות אחת שבלעדיה מורה הדרך לא יכול להמשיך לפעול בעיסוקו. עצם העובדה שמדובר בכ- 200 השתלמויות שונות בשנה מעיד שאף אחת מן ההשתלמויות אינה חיונית. וחלק ניכר מההשתלמויות כלל לא נמצא בדי אמותיו של העיסוק בהוראת הדרך ויש להם רק קשר רופף בלבד וספק רב אם יש בו שימוש כלשהו למורי הדרך, יש לציין כי ההשתלמויות הן מבחינת דבר מעניין חווייתי ומהנה, כגון - השתלמויות מחצית שנייה שנת 2019 - מס' 109 בעקבות משורר בנוף יצירתו, מס' 113 טעמים וכוכבים בהר הנגב, מס' 116 שתיקת הכבישים - סיפורו ועיצובו של כביש מס' 1, מס' 124 משיראז לירושלים, מס' 140 בעקבות משפחת סולומון, מס' 144 דרך שיר, מס' 175 החיים היפים בתל אביב של אז והיום, 196 סיור בצילום - סדנה ועוד ועוד השתלמויות רבות.
13. אין אף מקצוע דומה אחר בישראל המחייב ביצוע השתלמות לצורך הארכת רישיון, ואין אף משרד ממשלתי אחר שמפעיל השתלמויות רק בעצמו ולכן יש בזה משום הפליה לא חוקית.
14. ההשתלמויות מבוצעות באופן חסר אחריות לא מקצועי בגין שנערכות ללא הוראות בטיחות וכנדרש, למשיב יש נוהל, אך הוא נוהל חובבני חסר מאוד, לא מקצועי כנדרש, ואינו מתייחס לכל הנושאים שאליהם מחויב המשיב הן לצורך הכשרת מורי הדרך החדשים והן לצורך הפעלת מערך ההשתלמויות. בעקבות עתירה מנהלית של העותר נגד המשיב עת"מ 1318-12-18 התחייב המשיב בפני בית המשפט הנכבד כי הוא יעביר לעותר התייחסות לגבי עדכון נוהל הבטיחות בנושאים שאותם הדגיש העותר כמו התנהגות בעומס חום, נוהל שטחי אש ועוד ועוד עד לתאריך 6.10.2019, אך עד היום המשיב לא עמד בהתחייבותו זו בפני בית המשפט הנכבד ובכך מבזה את בית המשפט, ולא מקיים את חובתו החוקית וכנדרש מסמכות מנהלית וכמי שמפעיל מערך של 200 השתלמויות לאלפי מורי דרך בשנה. לכאורה, המשיב סומך, על פי דבריו בדיון בבית המשפט, כי מדובר במורי דרך שהם אנשים אחראיים ומנוסים. מה שמעיד על הכשל התהומי שבו פועל המשיב בעת שהוא מפעיל את ההשתלמויות ללא הוראות בטיחות מחייבות מטעם מי שמפעיל את ההשתלמויות ובמיוחד במקצוע הוראת הדרך כשמדובר על כללי בטיחות העשויים לעלות בחיי אדם כמו במקרה של עומס חום.
15. בהשתלמויות לא ניתן דגש מיוחד להוראות הבטיחות בכלל ובפרט לא לגבי ההשתלמות הקונקרטית, עניין הבטיחות פשוט נזקק לקרן זוית, וזאת למרות הסיכונים הרבים הקיימים בעת הדרכת טיולים ולמרות חובתם של מורי הדרך להקפיד על הוראות הבטיחות.
16. האחראית להשתלמויות מורי דרך קובעת את ההשתלמויות משיקולים נסתרים השמורים רק עמה, המשיב בכלל והאחראית בפרט לא מפרסמים את המדיניות והשיקולים המנחים אותם לגבי סדר העדיפות לקביעת מערכת ההשתלמויות.
17. המשיב פועל ללא תקן וללא הסבר לגבי מטרת ההשתלמויות ובגין כך העותר היה עד לכשלים רבים בעשרות ההשתלמויות שהשתתף בהן.
18. בהשתלמויות לא מודגש נושאים חשובים המהווים את מהותו של מקצוע הוראת הדרך - שיפור חווית התייר, מתודיקה פרטנית של הוראת הדרך באתרים השונים המהווים חלק מההשתלמות ושיפור השירות. עניינים שהם אבני היסוד של העיסוק במקצוע הוראת הדרך.
19. תכניות ההשתלמות, על פי רוב, משתנות תוך כדי ההשתלמות, מסיבות שגוף מקצועי היה צריך להיות מודע אליהם ונערך למצב שהוא מקיים את מה שמבטיח בעיקר לגבי זמן ומרחב, כשל מהותי שלא מתקבל על הדעת בעיסוק הוראת הדרך. העותר טוען זאת מתוך ניסיון של עשרות רבות של השתלמויות שהשתתף בהן.

20. להשתלמויות אין פרסום מפורט של החומר הנלמד ואין סיכומים כתובים ושמורים באתר המשיב לצורך הנחלת והעמקת הידע בתורת הוראת הדרך, וכפי שמצופה מהרשות הממונה על התיירות בישראל ולאור העלויות הכרוכות בכך.
21. בדיון בשנת 2016 עם הסמנכ"ל מר פיני שני ויועמ"שית המשיב במשרדו של הסמנכ"ל, דיון שהמשיב לא טרח להוציא לו פרוטוקול, בעניין חובת ביצוע השתלמויות, וכחלק ממיצוי הליכים שעשה העותר בעבר לעצם ביצוע ההשתלמויות, נענה העותר ע"י היועמ"שית כי **השתלמויות נערכות רק כדי לספק את חובת החוק ע"פ התקנה, ולמשיב אין צורך לתת הסבר מעבר לכך.**
22. **המשיב לא נותן כל "קרדיט" הכרה כלשהי למורה הדרך בגין שהשתתף בהשתלמות.** לעותר ובעת שהיה נדרש להשלמת ימי הדרכה לצורך כשירותו לבחינה לצורך הרחבת אזור הרישיון שלו נאמר שכל עשרות ימי ההשתלמות שעשה אצל המשיב בימי חייו אין להן כל ערך וכל שווי לכל צורך, ובמיוחד לא לצורך השלמת כ- 12 ימי השתלמויות שהיה חסר בהם בקורס מיוחד להרחבת רישיון מורה הדרך שלו.
23. **הממונה לא מאפשר לאף גורם, כולל טובים ממנו, להפעיל השתלמויות שיחשבו כהשתלמות לצורך התקנה.** דהיינו, אף השתלמות כוללת השתלמויות בנות ימים מספר שנעשות בהמלצת הממונה בעצמו ששולח מכתבים לכל מורי הדרך באמצעות מערך הקשר שיש לו עם מורי הדרך, כגון – השתלמות תל אביב מצ"ב עת/3, השתלמות יד שרה להדרכת אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים מצ"ב עת/4, אפילו לא השתלמות נצרות, או איסלאם ואחרות. ע"י מכון יד בן צבי הנמשכת כשבועיים ואשר בסיומה המשיב בעצמו מכיר בהשתלמות לצורך הרחבת רישיון מורה הדרך אבל לא מכיר בהשתלמויות אלו כהשתלמות ע"פ התקנה.
24. המשיב מתנהג כמונופול המנצל את כוחו באופן לא הוגן, ומטיל מוראו על כל מוסד או ארגון העוסק בהשתלמויות כנ"ל ולכאורה מחייב זאת כתנאי לפרסום ההשתלמויות שהוא אינו עורך בעצמו, ולכן בכל הפרסומים של השתלמויות שמבוצעות ע"י אחרים נכתב באותיות של קידוש לבנה כי אין ערך להשתלמויות אלו לצורך התקנה והכל מפני החשש הברור כי יבולע להם מהמשיב.
25. העותר כמעט בכל אחת מעשרות השתלמויות בשטח (לא באולם) שהשתתף בהן טרח להוציא משוב לאחראית על ההשתלמויות, אך האחראית התעלמה מההערות של העותר ולא דאגה למנוע את הכשלים שהעלה בפניה, כמו בהשתלמות עוטף עזה מינואר 2016 שהמרצה, מורת דרך ותיקה עמדה באוטובוס בניגוד לתקנת התעבורה 452 תוך שהיא גורמת לסיכון בטיחותי, כמו גם תכננה את התצפית המהותית ביותר של ההשתלמות מול השמש המסנוורת בשקיעה. בתגובה הממונה על ההשתלמויות טענה נגד העותר שבמקום להודות על ההשתלמות הוא רק מתלונן, וכמובן שלא דאגה לפרסם נוהל מחייב לכל המרצים בהשתלמויות כמו גם לכל מורי הדרך החדשים שאסור לעמוד באוטובוס בזמן ההדרכה ובוודאי לא ליד הנהג. הסמנכ"ל מר פיני שני טען בדיון כי הוא לא חייב ללמד את מורי הדרך שיש לעצור באור אדום והתכוון בכך שהוא אינו אחראי על יישום נהלים תקנות צווים וחוקים שנקבעו ע"י אחרים ולמרות ההיבטים הבטיחותיים על העיסוק בהוראות דרך כמו במקרה זה של עמידה באוטובוס.

V הצדדים לעתירה

26. **המשיב** הינו הרגולטור בנושא תיירות.

רק בזכות בג"ץ 5973 העותר ואחרים נגד המשיב ואחרים, שונתה המדיניות בהקשר לענף רכב אשכול, בוטל האישור הבזבזני והרשלני שנעשה ביוזמת המשיב שאפשר מתן הטבת מס לתאגידי מסחריים ללא הגבלת כמות וללא קריטריונים, והאחריות על מתן ההטבה נפלה במלואה על המשיב.

המשיב נאלץ להוציא נוהל למתן הטבת מס לרכב אשכול והוא נאלץ לשנות אותו כמה פעמים בגלל השגותיו של העותר. נוהל מסובך להפליא שיש לו השלכות רבות על מורי הדרך המפעילים רכבי אשכול.

בגין כך ובגין חילוקי דעות רבים אחרים שהיו לעותר כמורה דרך וכיו"ר אגודת אשכול המשיב נוהג שלא כדן בהתייחסותו לעותר, ואין ספק ולמרות שזה לא שיקולו העיקרי, הרי שיקולים זר זה הינו חלק משיקוליו של המשיב, עניין שהינו בלתי חוקי.

- א. מורה דרך משנת 1994 המסיע תיירים בהסעות סיור באמצעות רכב אשכול שברשותו משנת 1997 במשך יותר מ-20 שנים. העותר מאוד אוהב את עבודתו אשר מפרנסת אותו בכבוד.
- ב. מרגע שהעותר נחשף לעוולות משרתי ציבור בנוגע לרכב אשכול בשנת 2007 ובעת שמושרד התחבורה סירב לאפשר לו יבוא אישי של רכב אשכול עתר לבג"ץ 7006/07. ולאחר שהצליח להוכיח בפני בית המשפט העליון ביושבו כבית משפט גבוה לצדק כי משרד התחבורה עושה עוולה נגד העותר וחבריו מורי הדרך בגין פגיעה בזכויות יסוד כבודה אדם וחירותו וחופש העיסוק, נתן בית המשפט צו על תנאי נגד משרד התחבורה " **ניתן בזה צו על תנאי מדוע לא יותר יבוא חריג של כלי רכב לצורך הפעלתם על פי רישיון סיור ותיור כרכב אשכול להסעת תיירים, כפי שהיה בנוהל שהיה בעבר בתוקף.** " בהמשך העותר עתר עוד פעמים רבות נגד עוולות משרד התחבורה והמשיב שהיו אחראים יחדיו על נושא רכב אשכול, והעותר הצליח לשנות צווים תקנות ואפילו את חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016 והצליח להגן על האינטרס הציבורי כך שמושרד התחבורה נאלץ לאפשר יבוא של כל רכב ע"י עוסק לצורך עיסוקו.
- ג. ברגע שהעותר הבין כי הוא נדרש לפעול במסגרת גוף המייצג את כלל מורי הדרך בעלי רכב אשכול, הוא ייסד יחד עם מייסדים אחרים את אגודת אשכול בשנת 2009 ומאז היווסדה משמש כיו"ר שלה.
- ד. לאחרונה חשף בעת"מ 17-10-38031 העותר נגד המשיב, את מחדליהם של פקידים בכירים אצל המשיב בנושא אתיקה מקצועית, כולל גב' רותי פרבולוצקי הממונה על הכשרה והשתלמויות מורי דרך, מר פיני שני סמנכ"ל מינהל חוות התייר שהינו "הממונה" על פי ההגדרה בחוק, גב' מינה גנס הממונה על רישוי מורי דרך, גב' רקפת לוי מנהלת אגף אי ועוד, אשר נאלצו ע"י בית המשפט לבטל החלטה מרושעת ובלתי חוקית בעת ששללו רישיון מורה דרך בן 81 בעיקר בגלל שהוא זקן! כמו גם עתר נגד המשיב בעניינים אחרים מה שהפך את העותר לבלתי אהוד על ידם בלשון המעטה.

VI טיעונים

28. לכאורה, המשיב לא טורח להסביר מדוע הוא לא נענה בחיוב לבקשת העותר לאשר את השתלמות אשכול כהשתלמות לפי התקנה, אך ע"פ דיון שנערך בעבר, הכשל העיקרי של המשיב לגבי סירובו לאשר את בקשתו של העותר להכיר בהשתלמות אשכול **נובע מפרשנות לקויה של התקנה ע"י המשיב** שמפרש את התקנה כי רק הוא ראוי לבצע את ההשתלמויות וכי אסור למפעילים אחרים לבצע את ההשתלמויות. פרשנות שלא עומדת במבחן המציאות שכן בתקנה אין כל אמירה לגבי מי עורך את ההשתלמות.

" לא יחודש רישיונו של מורה-דרך אלא אם השתתף בקורסים להשתלמות שנקבעו על ידי הממונה ושהודעה עליהם נשלחה אליו בדואר רשום. "

מה שכן נאמר הוא שההשתלמויות נקבעו ע"י הממונה, דהיינו, הממונה יכול לאשר כל השתלמות לא רק השתלמות של המשיב, וגם לא ניתן לפרש כי הממונה הוא גם זה שיערוך את ההשתלמויות באופן בלעדי.

29. דוגמה לכשל של המשיב היא פסילת השתלמות בת 5 ימים של בית ספר לתיירות ועיריית תל אביב על אתרי תיירות בתל אביב מצ"ב עת/3. זה פשוט לא סביר! דוגמה נוספת לכשל של המשיב – אי הכרה בהשתלמות של יד שרה לגבי הדרכת אוכלוסייה עם צרכים מיוחדים. זו השתלמות כה חיונית וכה מקצועית מצ"ב עת/4, וגם אותה המשיב לא מאשר!

30. המצב בכל משרדי הממשלה האחרים לגבי ביצוע השתלמויות לצורך חידוש רישיון או תעודה הינו כי משרדי הממשלה משמשים רק כמפקחים על ההשתלמויות ולא כמבצעים אבל בענייננו המשיב לקח על עצמו גם ביצוע ההשתלמויות, ובטענה כי רק הוא ראוי לבצע השתלמויות למורי דרך ואין אף גורם אחר ראוי, הוא לא מאשר אף השתלמות שיזם גורם אחר, **ויש בכך משום הפליה לא חוקית.**

31. פרשנות המשיב לתקנה כי רק הוא רשאי ומסוגל לבצע את ההשתלמויות היא פרשנות לא סבירה באופן קיצוני גם בהתייחס למצב בכל משרדי הממשלה האחרים, **וגם בכך יש הפליה לא חוקית**, וכמפורט:

א. משרד המשפטים ובהקשר להשתלמויות עורכי הדין המורשים הרי אלה נערכים באמצעות לשכת עורכי הדין וגורמים רבים נוספים כמו מוסדות אקדמיה ומחקר. לציין כי השתלמות עורכי דין אינה מבחינת חובה להארכת רישיון אלא רק לצרכי תעודה והרחבת ההתמחות.

ב. משרד' החינוך ובהקשר להשתלמויות מורים, ההשתלמויות נערכות ע"י ארגוני המורים באמצעות גורמים רבים נוספים. לציין שגם למורים אין חובה בעריכת השתלמויות לצורכי הארכת תוקף תעודת ההוראה שלהם אלא רק לצרכי קבלת תעודת והתמחויות.

ג. משרד התחבורה ובהקשר להשתלמויות מורי נהיגה, ובמקרה זה יש חובה לבצע השתלמות, הרי ההשתלמויות נערכות באמצעות גופים רבים ולא ע"י משרד התחבורה. ובכל מקרה מדובר על השתלמות אחת שהיא חיונית להמשך העיסוק במקצוע, הנובע בעיקר מעדכוני תקינה ונהלי בטיחות של משרד התחבורה.

ד. משרד העבודה והרווחה ובהקשר להשתלמויות מנהלי עבודה, מנהלי אתרים, מנהלי פרויקטים, מדובר על השתלמות חובה ע"פ תקנות בטיחות, הרי ההשתלמויות נערכות ע"י האיגודים המקצועיים באמצעות גורמים מגוונים.

דהיינו, רק המשיב, מכל משרדי הממשלה השונים, חושב שהינו הגורם היחיד המסוגל להעביר השתלמויות למי שהוא מנפיק רישיון עיסוק כמורה דרך עבורו. עניין שהוגדר יפה ע"י יו"ר ועדת הכלכלה של כנסת בדיון ב 24.12.2018 כי המשיב נוהג כמונופול של ידע! וכמוכן יש בזה משום הפליה לא חוקית.

32. ההחלטה נעשתה תוך זלזול עמוק בהחלטת ועדת הכלכלה של הכנסת מתאריך 24.12.2018 שקבעה כי המשיב אינו יכול להיחשב כמונופול של ידע, עמודים 68, 69, 76 פרוטוקול מס' 894, ובניגוד לסעיף 8 להצעת חוק שירותי תיירות, התשע"ח-2018 (להלן "הצעת החוק") שאושרה " מורה דרך ישתתף, בהשתלמויות שיערוך הממונה או השתלמויות שאישור הממונה ונערכה ע"י גוף שקבע השר, לפי תנאים שיקבע. בתקנות לפי סעיף זה רשאי השר לקבוע בין היתר הוראות בנושא תוכן השתלמויות ומועדיהן. "

33. הסיפא בהחלטה כי "המלצתה של ועדת הכלכלה בעניין נשקלת על ידנו ובמידה ויהיו שינוי במדיניות משרד התיירות נפרסם זאת ברבים. " מעיד שהמשיב בעצמו מבין שהוא חייב להתחשב בהמלצת ועדת הכלכלה, אך בפועל המשיב משתמש במכבסת מילים ומזלזל בוועדת הכלכלה של הכנסת ובדיון שהקיף משתתפים רבים אחרים ועושה דין לעצמו כשהוא לא דן בעניין במשך חודשים רבים, ומאז הוא כבר פרסם 2 מחזורים חצי שנתיים של השתלמויות שבהן הוא מרשה לעצמו להמשיך לשמש כמונופול לא חוקי לידע ובקרוב מאוד הוא יפרסם מחזור שלישי של 100 השתלמויות חדשות.

34. הוכחה חותכת לעובדה כי למשיב יש כשל בסיסי ביותר בנושא בטיחות היא העובדה כי משרד החינוך לא מכבד רישיון מורה דרך שנופק ע"י המשיב בגין שאינו עומד בתקן הבטיחותי הנדרש להדרכת תלמידים במערכת החינוך בישראל. רק עובדה זו הייתה צריכה להדליק אלף נורות אדומות למשיב שמהו לא כשר בהתנהלותו הבסיסי בנושא הכשרה והשתלמויות מורי דרך. אך המשיב באדישות וזלזול מופגנים כלל לא התייחס לכשל זה הזועק לשמיים. עניין המעמיד בספק את חוקיותו של כל מפעל השתלמויות שעושה המשיב.

35. הפרשנות הלקויה של המשיב בעת שהוא קובע כי רק הוא רשאי להפעיל השתלמויות ע"פ התקנה מתעצמת שבעתיים לאור הכשלים החמורים שיש למשיב בעת ביצוע השתלמויות, ובעיקר בגין חוסר בהוראות בטיחות תקן ומדיניות וכנדרש מכל גורם שמפעיל השתלמויות לצורך רישוי ובוודאי מי שהינו בעל הסמכות ומחליט על מתן הרישוי. מכיוון שכך וע"פ המצב בשטח, ע"פ ההיגיון הבריאי וכל תקן סביר כמו של משרד החינוך, המשיב בכלל פסול מלבצע השתלמויות.

36. למשיב יש אחריות מוחלטת לעניין הלימוד והשינון של הוראות הבטיחות כמי שמכשיר מורי דרך ונותן בידם רישיון מורה דרך ואח"כ כמי שמחייב בביצוע השתלמויות וגם עורך אותם בעצמו. שכן בעת שייגרם נזק כלשהו בגין בטיחות יהיה אפשר להטיל על המשיב את חובת הזהירות שחב מזיק פ"ד ע"א 299/71 עודד מזרחי נגד חברת מקורות סעיף 4 "טעות השופט היא כפולה. ראשית נעלם מעינו שהעד לא צפה את "הנזק שבסופו של דבר נגרם"...", פ"ד ע"א 145/80 שלמה ועקנין נגד המועצה המקומית בית שמש רשלנות סעיף 2 "... ההיבט הראשון, הוא ההיבט העקרוני, ובו ניתנת תשובה לשאלה, אם ביחס לסיכון מסוים קיימת חובת זהירות..."ועוד ועוד.

37. ההחלטה ניתנה, וכהרגלו של המשיב, מבלי שניתנה כל הנמקה וכנדרש ע"פ החוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות) תשי"ט-1958. ולכן בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיב לנמק את החלטתו, ובעמדנו בנקודת הזמן הנוכחית חובתו של המשיב לנמק גם בהתייחס לכל העובדות והטיעונים שהעלו בעתירה זו.

38. **המשיב לא מפעיל אפילו השתלמות אחת לטובת מורי דרך בעלי רכב אשכול הכוללת נוהל הטבת מס לרכב אשכול ובטיחות בנהיגת רכב אשכול**, וזאת למרות שהם מהווים אחוז נכבד מתוך כלל מורי הדרך ולמרות שהמשיב הוציא נוהל חדש לרכישת ואחזקת רכב אשכול בהטבת מס, ואשר בגינו העותר צריך לספק מידע לעשרות רבות של מורי דרך מידי שנה הפונים אליו בבקשת מידע בנושא רכב אשכול.

VII סיכום

39. אין עוררין כי מוזיאון ישראל או כל מוזיאון אחר, עיריית תל אביב, יד שרה לגבי אוכלוסייה עם צרכים מיוחדים, כל מוסד אקדמי מאושר, מכוני מחקר, חוקרים עצמאיים ידועים, מומחים בתחומם כמו אמנים לגבי אמנותם או בעלי ידע מיוחד לגבי המידע שיש בידם כמו שנתן דוגמה יו"ר ועדת הכלכלה משפחת שלוש, אתרי תיירות, רשות הטבע והגנים, רשות העתיקות אגודות מורי הדרך ראויים לבצע השתלמויות והמשיב חייב לאשר אותם כמי שרשאי להעביר השתלמויות מורי הדרך לצורך התקנה לאלתר וע"פ התקנה, וגם מבלי להמתין לשינוי בחוק שירותי תיירות שכן אין מניעה לכך בתקנה.

40. המשיב ולמרות שהוא מצליח להפעיל כ- 200 השתלמויות שונות בשנה הוא עושה זאת בצורה כושלת בגין שורה שלמה של כשלים שהעיקרי שבהם **חוסר בנהל הוראות בטיחות מקצועי ומושלם!** המשיב התחייב לשפר את הוראות הבטיחות בעת"מ 1318-12-18 העותר נגד המשיב, אך עד היום המשיב לא פעל ע"פ פסק הדין! **תפקידו של מורה הדרך בעיסוקו הוא דבר ראשון בטיחות והעובדה שהמשיב כושל בנושא זה פוסל את המשיב מלקיים השתלמויות בכלל ובוודאי שלא באופן בלעדי.**

41. העובדה כי ועדת הכלכלה של הכנסת קבעה שהמשיב כשל בפרשנותו לתקנה, וכי **אסור למשיב להוות מונופול של ידע** היא הוכחה מוחלטת כי המשיב טועה בפרשנות שלו לגבי התקנה.

42. המשיב חייב לפקוח עיניו ולראות מה עושים כל משרדי הממשלה האחרים, הוא לא המציא את הגלגל, ואסור לו לעשות הפליה בעת שהוא המשרד היחיד המחייב בביצוע השתלמות לחידוש רישיון עיסוק כמורה הדרך ובוודאי בכך שהוא מבצע השתלמויות רק בעצמו לצורך חידוש הרישיון.

43. לאור האמור לעיל מבקש העותר מבית המשפט הנכבד לתת את הסעד המבוקש

א. להורות על ביטול החלטת המשיב .

ב. להורות למשיב לכבד את הבקשה מהסיבות המפורטות בעתירה זו.

ג. לחילופין להורות למשיב לשקול מחדש את החלטתו ולהתייחס לדיון, להמלצות ולהחלטת ועדת הכלכלה של הכנסת מתאריך 24.12.2018 תוך פרק זמן סביר.

ולראיה באתי על החתום, מרדכי ברנס, העותר

היום 29 אוקטובר 2019, ל' תשרי תשי"פ

תוכן עניינים עמ' 9

עמודים

1	1. דף פתיחה
2	2. עניינה של העתירה
3	3. סמכותו של כבוד בית המשפט
3	4. הסעד המבוקש
4-5	5. רקע ועובדות נוספות
5-6	6. הצדדים לעתירה
6-8	7. טיעונים
8	8. סיכום
9	9. תוכן עניינים ורשימת נספחים

רשימת נספחים עמ' 9

עמודים

פרוט

מסומן

10	החלטת המשיב לא לאשר השתלמות אשכול כהשתלמות ע"פ התקנה	עת/ 1.
11	בקשת העותר לאשר השתלמות אשכול כהשתלמות ע"פ התקנה	עת/ 2.
12	השתלמות תל אביב	עת/ 3.
13	השתלמות יד שרה להדרכת אוכלוסייה עם צרכים מיוחדים	עת/ 4.

ד' באלול תשע"ט
04 בספטמבר 2019
סימוכין: 1100-0005-2019-627238

לכבוד,
מר מוטי בר נס

שלום רב,

הנדון: בקשה להכרה בשתי השתלמויות במוזיאון ישראל

נכון להיום השתלמויות המוכרות לצורך חידוש רישיון מורה הדרך הן אך ורק השתלמויות המתוכננות ומבוצעות על ידי משרד התיירות ואי לכך אינני יכול לאשר בקשתך להכיר השתלמויות אלו. המלצתה של וועדת הכלכלה בעניין נשקלת על ידנו ובמידה ויהיה שינוי במדיניות משרד התיירות נפרסם זאת ברבים.

בברכה,

פיני שני
סמנכ"ל בכיר חוויות התייר

העתק: גב' רותי יחזקאלי, ממונה השתלמויות מורי דרך

אגודת אשכול אגודה שיתופית לבעלי רכב אשכול ומדברי k9@013.net
משרד לשם 16 מבשרת ציון כתובת לדואר ת.ד. 171 בית זית 9081500
טל' 1800-2000-32 נייד 050-9009700 פקס 03-5423554 סימוכין 19-075
04 ספטמבר 2019 די אלול תשע"ט

לכבוד
מר פיני שני – סמנכ"ל
משרד התיירות
רח' בנק ישראל 5
ירושלים

שלום רב

הנדון: בקשה להכרה בשתי השתלמות הנערכת ע"י מוזיאון ישראל ואגודת אשכול כהשתלמות לצורך הארכת רישיון מורי דרך יום א' 12.1 יום ב' 13.1.

1. בהמשך להחלטת ועדת הכלכלה בדיון בנדון, והחלטה כי על משרד התיירות להכיר בהשתלמויות של אחרים כהשתלמות לצורך הארכת רישיון מורה דרך ועת"מ 1318-12-19.
2. אני מבקש את הכרתכם בשתי השתלמויות שמועברות ע"י מוזיאון ישראל, כהשתלמויות לצורך הארכת רישיון מורה דרך.
 - א. יום א' 12.1 בדגש המסלול הנוצרי
 - ב. יום ב' 13.1 יופי וקדושה
3. ערש הנצרות במוזיאון ישראל – מדריך רוני פלד
09:30-10:00 רישום בביתו הכניסה הראשי והצטיידות בערכות שמע + קפה ומאפה.
10:00-12:30 מסלול ערש הנצרות
12:30-13:00 הפסקה.
13:00-14:30 מסלול יודי'קה ואמנות ישראלית
14:30-14:45 התכנסות באודיטוריום.
14:45-15:30 נוהל רכב אשכול, דיווחים והוראות בטיחות עם מוטי ברנס.
4. טעימות יופי וקדושה במוזיאון ישראל - על קצה המזלג לתייר מדריך רוני פלד
09:30-10:00 רישום בביתו הכניסה הראשי והצטיידות בערכות שמע + קפה ומאפה.
10:00-12:30 טעימות יופי וקדושה לתייר באולמות: פרה הסטוריה, כלכליתית, כנענית, ארץ התנ"ך בית ראשון. בית שני ארץ הקודש. יודא'קה
אמנות ישראלית אמנות מודרנית גן הפסלים (מזג האוויר
12:30-13:00 הפסקה.
13:00-14:30 המשך הסיור לפי הנל.
14:30-14:45 התכנסות באודיטוריום.
14:45-15:30 נוהל רכב אשכול, דיווחים והוראות בטיחות עם מוטי ברנס.
5. ההשתלמויות מיועדות למורי דרך בעלי רכב אשכול שיש להם זמן קצר להדריך במוזיאון ישראל, וגם נושא נוהל רכב אשכול ובטיחות.
6. אנא אבקש את אישורכם, וכמובן שאשמח לעמוד בתנאים נדרשים כלשהם.

לשירותך בכל עת

מוטי בר-נס, יו"ר

העתקים: אגודת אשכול – ועד

משרד התיירות

תל אביב-יפו – עיר של חוויה

יחידה: אגף הכשרה מקצועית נושא: הכשרה מקצועית תאריך פרסום 6.10.2019

התמחות למורי דרך. נכיר את העיר דרך הרגליים, ונוסיף על הידע ההיסטורי גם תכנים חווייתיים שיעניקו למורי הדרך כלים כדי להציג את העיר המבוקשת כל כך באופן שאינו שגרתי.

העיר תל אביב-יפו של שנת 2019 מציעה לתייר/ת שלל חוויות שאינן מוצעות באף עיר אחרת. בהתמחות זו נכיר את העיר דרך הרגליים, ונוסיף על הידע ההיסטורי גם תכנים חווייתיים שיעניקו למורי הדרך כלים להציג את העיר המבוקשת כל כך, באופן שאינו שגרתי.

נפגוש פנים אל פנים את גווייה הרבים של העיר, על קהליה, פינותיה הנסתרות, טעמיה ואינספור האטרקציות המוצעות בה – ביום ואף בלילה.

ההתמחות תועבר על ידי מורי דרך ומומחים, שיציגו כל אחד מתחומי את פניה השונים של העיר. ההתמחות מורכבת מיום הרצאות שיתקיים בבית הספר לתיירות (רח' שטריקר 19 א', פינת יהודה המכבי 18, ת"א – בתוך תיכון עירוני י"א*) וארבעה ימי סיור רגליים ברחבי העיר.

*אין להגיע עם נשק; *יש להגיע עם תעודת זהות.

השתתפות ב-80% ומעלה מתכני ההתמחות מקנה ספח אותו ניתן להצמיד לרישיון מורה הדרך.

עלות ההתמחות 1,350 ₪

מרכזת – עדי סירי

תאריך אחרון להרשמה ותשלום 7.11.2019 – בבית הספר לתיירות שלוחת תל אביב בלבד (ההרשמה להתמחות פתוחה למורי דרך בלבד)

דוא"ל isot1@netvision.net.il טלפון 03-60551

(ההתמחות אינה קשורה למערך השתלמויות ואין לפנות בעניינה למשרד התיירות)

הדרכת אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים

עכשיו יותר מתמיד, הצטרפו לקורס ייחודי עתיר ידע למורי דרך: "הדרכת אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים"

יד שרה מציעה הכרת אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים, נכלים להדרכה תואמת לאוכלוסייה זו, הכרת כלל השירותים הניתנים על ידי ארגונים רלוונטיים כולל "יד שרה", סורים בדגש על צרכים מיוחדים

לתוכנית הקורס **לחצו כאן** (uploadimages/YS_final.pdf)

מתי? תאריכי המפגשים : 5,12,19,26 בנובמבר 2019 ומפגש אחרון 3.12.2019

היכן? בית "יד שרה", שדרות הרצל 124, ירושלים.

ההתמחות תכלול:

- ✓ הכרת אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים ונכלים להדרכה תואמת לאוכלוסייה זו
- ✓ הכרת כלל השירותים הניתנים על ידי עמותות וארגונים רלוונטיים, כולל "יד שרה"
- ✓ סורים בדגש על צרכים מיוחדים כגון: הכרת מרכזי תיירות נגישים, אטרקציות תיירותיות ועוד

עלות למשתתף: 500 ₪

בתום ההתמחות, תוענק תעודת סיום מטעם יד שרה למשתתפים וספח לרישיון מטעם משרד התיירות.

לפרטים נא לפנות לגב' אהובה זקן, מנהלת ההתמחות בדוא"ל: ahuvaz@yadsarah.org.il או בטלפון: 050-6214073 לא יאוחר מיום ד' 23.10.2019 מספר המקומות מוגבל *התמחות זו הינה ביוזמת יד שרה בשיתוף עם משרד התיירות ואינה מוכרת כהשתלמות למורי הדרך